

JEODEZİ VE FOTOGRAMETRİ MÜHENDİSLİĞİ ÖĞRENCİLERİNİN DÜNYADAKİ VE TÜRKİYEDEKİ ÖRGÜTLENMESİ

M.U. Girişken¹, G. Akkoca¹, E. Ayhan², G. Öztürk², A. Şatıroğlu², E.Ö. Avşar³, A.Ö. Doğru⁴

¹İstanbul Teknik Üniversitesi, Jeodezi ve Fotogrametri Mühendisliği Bölümü, İstanbul, giriskenm@itu.edu.tr, gakkoca@yahoo.com

²Yıldız Teknik Üniversitesi Jeodezi ve Fotogrametri Mühendisliği Bölümü, İstanbul, elifsoid@yahoo.com, glshozturk@yahoo.com, ayshins@yahoo.com

³İstanbul Teknik Üniversitesi, Jeodezi ve Fotogrametri Mühendisliği Bölümü, Fotogrametri Anabilim Dalı, İstanbul, avsarem@itu.edu.tr

⁴İstanbul Teknik Üniversitesi, Jeodezi ve Fotogrametri Mühendisliği Bölümü, Kartografya Anabilim Dalı, İstanbul, dogruahm@itu.edu.tr

ÖZET

Bu çalışmada, genel anlamda Türkiye'deki mühendislerin ve mühendis adaylarının mesleki örgütlülüğü konusu ulusal ve uluslararası düzeyde ayrıntılı olarak incelenmiştir. İnsanoğlunun ilkel atası homo erectus'tan günümüz "modern" insanına kadar süren evriminde yaşanan olumlu değişim ve gelişimine büyük katkı sağlayan örgütlülük bilinci bu çalışmanın ana temasını oluşturmaktadır. Yakın geçmişe kadar "imece usulü" yardımlaşmanın sağladığı sinerji ile nelerin başarıldığı bugün bile modern eğitim anlayışında "örgütlü toplum güçlü toplumdur" yaklaşımını oluşturmıştır. Bu çalışma ile ülkemizde Jeodezi ve Fotogrametri Mühendisliği Bölümlerinde eğitim-öğretim gören mühendis adaylarının günümüze kadar ürettikleri etkinlikler açıklanmış ve birlikte çalışmanın yani örgütlülüğün sağladığı kazanımlar ortaya konmuştur.

Anahtar Sözcükler: Eğitim, örgütlülük, IGSM, GHG, JFK

ABSTRACT

ORGANIZATION OF THE GEODESY AND PHOTOGRAMMETRY ENGINEERING STUDENTS IN THE WORLD AND TURKEY

In this study, the engineers and the candidates of engineers are deeply searched about occupational organization at international and national level. Consciousness of being organized; which contributes very much to the improvement and positive change of human beings from the start of mankind "homo erectus" to modern people is the theme of this study. With the synergy provided by the aid of collective work till the near past many things have been achieved and this has formed the base of modern education system and the approach "Organized society is the strong society." With this study the projects prepared by the candidates of engineers of the department of "Geodesy and Photogrammetry Engineering" till now and the profits of collective work; in other words being organized have been revealed.

Keywords: Education, organization, IGSM, GHG, JFK

1. GENEL

İnsanlık tarihinde pek çok ihtiyacın toplumların kendi örgütlenmeleriyle karşılandığı bilinen bir gerçektir. Türk Dil Kurumu Sözlüğü'nde "ortak bir amacı veya işi gerçekleştirmek için bir araya gelmiş kurumların veya kişilerin oluşturduğu birlik, teşekkül, teşkilat" olarak tanımlanan örgüt; birliğin dolayısıyla da gücün teminatıdır. Bu sebeple özellikle modern toplumlarda da temsili yönetim yapılarının yanı sıra, toplumsal sorumlulukları gönüllü olarak üstlenmeyi hedefleyen örgütlenmelerin, sivil toplum kuruluşlarının, mesleki örgütlerin, giderek güç kazanmaya başladığı görülmektedir. Yine örgütlülük ile eğitim düzeyi arasında da yüksek bir ilişki bulunmaktadır. Kısaca insanın insan olması ile günümüze kadarki başarısının ardında örgütlülüğün yani iyi organize olmanın yattığı bilinmektedir. İnsan kaynakları kalitesinin ve verimliliğinin yüksek olduğu toplumlarda toplum yüksek bir örgütlülük göstermekte, sivil toplum örgütleri ve demokratik kitle örgütleri yaratmış oldukları alternatif bakış açıları ile demokrasiyi güçlendirmekte ve toplumları sorunun bir parçası olmaktan çıkarıp çözümün bir parçası haline getirmektedir. Örgütlülük, kişisel bilinci arttırmanın yanı sıra insanların, doğanın ve diğer canlıların haklarını savunma konusunda bir bilince ve vizyona ulaşmalarını da garanti altına almaktadır. Bir anlamda ortak yaşam arzusu içerisinde çağdaş birer yurttaş olarak birlikte yaşamının ve ortak duyguları ve hazları birlikte paylaşmanın zevkine ve erdemine ulaşmanın yolu örgütlülükten geçmektedir.

2. TÜRKİYE'DE MÜHENDİS ve MİMARLARIN ÖRGÜTLENMESİ

Avrupa'da ve ABD'de 19. yüzyılın ortalarında başlayan mühendis ve mimar örgütlenmesi, ülkemizde 2. Meşrutiyetle birlikte ön plana çıkmıştır. 1908'de İstanbul'da çok sayıda sivil örgütün kurulduğu bilinmektedir. Bunlardan birisi de Osmanlı Mühendis ve Mimar Cemiyetidir. Cemiyet 1912 yılında etkinliklerini askıya almış ve 1919'da yeniden çalışmalarına başlamış ve varlığını 1922 yılına kadar sürdürmüştür.

Cumhuriyetten sonra ilk örgütlenmeler Mayıs 1926 yılında kurulan ve merkezleri Ankara'da bulunan Türk Mühendisler Birliği ve Türk Yüksek Mühendisler Birliği adı altında gerçekleşmiştir. Daha sonraları bu örgütlere çeşitli tarihlerde uzmanlık dallarında örgütler eklenmiştir. Bu örgütler arasında, kurulduktan sonra başka örgütlerle birleşenler de bulunmaktadır. Bu örgütü Şubat 1927 tarihinde kurulan Türk Yüksek Mimarlar Birliği izlemiştir.

6235 sayılı Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliği (TMMOB) Yasasının kabulünden sonra, yukarıda adı geçen örgütlerden bazılarının delegelerinden oluşan 1. Genel Kurul 18–22 Ekim 1954 tarihleri arasında yapılmış ve TMMOB Tüzüğü kabul edilmiştir. “Mesleki, ekonomik, sosyal ve kültürel alanlarda ülkemizdeki mühendisleri ve mimarları temsil etmek, onların hak ve çıkarlarını halkımızın çıkarları temelinde korumak ve geliştirmek, mesleki, sosyal ve kültürel gelişmelerini sağlamak ve mesleki birikimlerini toplum yararına kullanmalarının zeminini yaratmak; bu amaçla mesleki alanlarıyla ilgili gelişmelerin ve politikaların sosyal, siyasal, ekonomik ve kültürel boyutlarını derinlemesine kavramak, yorumlamak ve toplumu bilgilendirmek; bu politikaların toplum yararına düzenlenmesi için öneriler geliştirmek ve yaşama geçirilmesi için mücadele etmek ve bunların gereği olarak en genel anlamda bağımsız ve demokratik bir Türkiye'nin yaratılması yönündeki çalışmalarını bütünsel bir anlayışla ve etkinleştirerek sürdürmek” gibi ilkeler ile kurulan TMMOB; toplumdan soyutlanmış seçkin mühendis ve mimarların örgütü değildir. Aksine TMMOB, ülkemizdeki mühendis ve mimarları, ortak bir amacı veya işi gerçekleştirmek için bir araya toplayan, birlikte üretme ve birlikte yönetme mekanizmalarını güçlendiren bir güçtür. Kuruluşunda 10 Odası ve yaklaşık olarak 8.000 üyesi bulunan TMMOB'nin, 31.12.2003 tarihinde Oda sayısı 23'e, üye sayısı ise 246.298'e ulaşmıştır. TMMOB ve bağlı Odaları; emekten ve halktan yana mesleki demokratik kitle örgütleridir.

3. TÜRKİYE'DE JEODEZİ ve FOTOGRAMETRİ MÜHENDİSLERİNİN ÖRGÜTLENMESİ

Türkiye'de jeodezi ve fotogrametri mühendisleri, Harita ve Kadastro Mühendisleri Odası (HKMO) çatısı altında toplanmaktadır. 1954 yılında 7303 sayılı yasa, 66 ve 85 sayılı kanun hükmünde kararnamelerle değişik 6235 sayılı Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliği Yasası ile kurulan ve Türkiye sınırları içerisinde meslek ve sanatlarını uygulamaya yetkili olup ta, meslekte etkinlikte bulunan Harita ve Kadastro Mühendislerini örgütü içinde toplayan, tüzel kişiliğe sahip, kamu kurumu niteliğinde meslek kuruluşu olan Harita ve Kadastro Mühendisleri Odası, yaklaşık 9000 üyesi ile günümüzde teknik ve sosyal anlamda birleştirici ve bütünleyici bir misyonun da sahibidir. Bu kapsamda HKMO, “Meslek mensuplarının ortak gereksinimlerini karşılamak, mesleki etkinliklerini kolaylaştırmak, mesleğin genel yararlarına uygun olarak gelişmesini sağlamak, meslek mensuplarının birbiriyle ve halkla olan ilişkilerinde dürüstlüğü ve güveni hâkim kılmak üzere, meslek disiplini ve ahlakını korumak, kamunun ve ülkenin çıkarlarının korunmasında, tarımsal ve sınai üretimin arttırılmasında, ülkenin sanatsal ve teknik kalkınmasında gerekli gördüğü girişim ve etkinliklerde bulunmak, ulusal ve uluslararası bilimsel, teknik ve mesleki araştırma enstitüleri ve inceleme kurumları kurulması için girişimlerde bulunmak, kurulanların çalışmalarını izlemek ve katılmak, üyelerin mesleki çalışmalarını ve yetkilerini kullanmaları sırasında karşılaştıkları her türlü haksızlık ve onur kırıcı işlemlere karşı bütün girişimleri yapmak, mesleki dayanışmayı kurmak ve kuvvetlendirmek, üyelerin mesleki çalışmalarında ihtisaslarının gerektirdiği yetkilerini eksiksiz kullanabilmeleri için, kamu ve özel kuruluşlarda girişimlerde bulunmak ve gerektiğinde bu kuruluşlarla işbirliği sağlamak, çeşitli ihtisastaki Mühendis ve Mimar Odaları Birliği ve diğer kuruluşlar ile işbirliği yaparak ülke kalkınması ve ortak mesleki sorunlarda kararlar almak, Harita ve Kadastro Mühendislik eğitiminin ve Harita ve Kadastro Mühendisliği öğrenciliğinin sorunlarını araştırıp incelemek, diğer çağdaş ülkelerde uygulanan modellerden de yararlanarak öneriler geliştirmek, geliştirilen modellerin gerçekleştirilmesi için girişimlerde bulunmak, bu konularda öğretim üyeleri ve öğrencilerle oluşturulacak komisyonlarıyla etkinlikler düzenlemek, ülkemizdeki iş hacmi dikkate alınarak harita ve kadastro mesleği ile ilgili mühendis ve teknik eleman gereksinimini karşılayacak önlemleri araştırmak, kadrosunu düzenleme ve sağlama konusundaki önlem ve önerileri ilgili kuruluşlara duyurmak, ilgili yabancı bilimsel mesleki kuruluşlara üye olmak ve bunlarla gerekli ilişkileri kurarak kongrelerine katılmak için delege göndermek, yurt içi kurtulay ve kongreler yapmak, yabancı meslek kuruluşlarıyla ilişkiler kurmak, oda uzmanlık alanlarına giren konularda üyelerine, özel ve tüzel kişilere yönelik eğitim hizmetleri sunmak, kurslar ve seminerler ve benzeri etkinlikler düzenlemek, katılanlara sertifika ve yeterlilik belgesi vermek ve bu amaçla örgütlenmek” amaçlarıyla ülkemizdeki meslektaşlarımızın örgütü olarak çalışmalarını yürütmektedir. Bu amaçlar doğrultusunda yapılan çalışmalarla HKMO, misyonunu yerine getirmektedir. Lakin yapılan çalışmaların farklı kurum ve kuruluşlar tarafından da desteklenmesi gerekmektedir.

4. JEODEZİ ve FOTOGRAMETRİ MÜHENDİSLİĞİ ÖĞRENCİLERİNİN ÖRGÜTLENMESİ

Günümüz dünyasında rekabeti hedef alan, öğrencileri insan olmanın gereklerinden uzaklaştıran ve büyük bir hızla özelleşme politikalarının ağırlığı altında ezilen eğitim ve öğretim kurumları öğrenciler arasında etkileşimi azaltmakta ve öğrencileri geleceksizleştirmektedir. Bu durum dünya'da birçok coğrafyada öğrencilerin örgütlülüğünü olumsuz yönde etkilemiştir. Bu olumsuz koşullar öğrenim sonrası mesleki örgütlülüğü de sekteye uğratmaktadır. Geleceksizleştirilen öğrenciler arasında güçlü bir örgütlülük olmaması mesleki anlamda öğrencilerin yarınlarını da tehdit etmektedir. Genel olarak bakıldığında, öğrenci örgütlülüğü açısından her ne kadar ortada pek de iç açıcı bir tablo olmasa da bu zorlukları aşmaya yönelik yapılan çalışmalar ile örgütlülük bilinci eğitim-öğretim sürecinde kazandırılmakta ve genç meslektaş adaylarımız arasında da yayılmaktadır. Jeodezi ve Fotogrametri Mühendisliği öğrencilerinin örgütlenmesi ulusal ve uluslararası düzeyde ele alınması gereken bir konudur. Ancak böylesi bir yöntemle Türkiye'deki genç mühendis adaylarının faaliyetlerinin önemi ortaya çıkacaktır. Bu nedenle bu bölümde Dünyadaki ve Türkiye'deki öğrenci örgütlenmesi incelenecektir.

4.1 Dünya'daki Örgütlenme

Batı Akdeniz'den, Kuzey Avrupa'da ve Kuzey Amerika devletlerine kadar uzanan alanda yayılım gösteren birçok devlette örgütlülük her alanda ön plana çıkmaktadır. Gelişmiş toplumlar, bugün ulaştıkları noktayı sorunlara karşı iyi organize olmalarına ve tepkilerini örgütlü bir şekilde göstermelerine borçludurlar. Bu bilinç eğitim ve öğretim alanında da kendini göstermekte ve özellikle öğrenci hak ve özgürlükleri konusunda gösterilen hassasiyet sonucunda farklı disiplinlerden öğrenci örgütlerinin sayısı her geçen gün artmaktadır. Jeodezi ve fotogrametri mühendisliği ya da kartografya, uzaktan algılama, mekansal bilişim gibi farklı isimler altında toplanan öğrencilerin dünyadaki örgütlenmesi de bu gelişmelerden etkilenmektedir. Günümüzde Uluslararası Kartografya Birliği (ICA), Uluslararası Fotogrametri ve Uzaktan Algılama Birliği gibi birçok uluslararası mesleki organizasyonlar, bünyelerinde öğrencilere de yer vermekte ve hazırladıkları eğitim programları ile bu öğrencilerin hem eğitimlerine hem de örgütlülüklerine destek olmaktadır. Bu bildiride tamamen öğrenciler tarafından kurulan, yönetilen ve sürdürülen uluslararası organizasyonların çalışmalarının yanı sıra söz konusu mesleki kuruluşların etkinliklerine de yer verilecektir.

4.1.1 Uluslararası Jeodezi Öğrencileri Birliği

Tüm dünyadaki Jeodezi ve Fotogrametri mühendisliği ve ilgili disiplinlerdeki öğrencileri bir çatı altında toplayan en önemli organizasyonların başında hiç şüphesiz Uluslararası Jeodezi Öğrencileri Birliği (IGSO – International Geodetic Students Organization) gelmektedir. Bu organizasyonun temelleri 1988 yılında Hollanda'nın Delft kentinde yapılan Uluslararası Jeodezi Öğrencileri Buluşması'nda (IGSM – International Geodetic Students Meeting) atılmıştır. Bu organizasyonu yürüten öğrenciler Hollanda'da geomatik eğitimi veren tek üniversite oldukları için bu toplantıyı uluslararası düzeyde yapmaya karar vermiş ve ilk IGSM toplantısı 7 ülke 15 üniversiteden 150 öğrencinin katılımıyla Mayıs 1988'de gerçekleşmiştir. Temelde jeodezi, ölçme, kartografya, uzaktan algılama ve fotogrametri gibi birbiriyle ilişkili olan fakat farklı adlar taşıyan mühendislik dallarında okuyan öğrencileri bir çatı altında toplamayı ve meslek eğitimine öğrenci bakışı kazandırmayı hedefleyen IGSO'nun kurulması yolunda en önemli adımlardan biri olan bu buluşmanın ardından her yıl farklı bir üniversitede toplantılar yapılmış ve 10 Mayıs 1991 yılında Avusturya Graz Teknik Üniversitesi'nde yapılan 4. Uluslararası Jeodezi Öğrencileri Buluşması'nda, IGSO kurulmuştur. Büyük çoğunluğu Avrupa'dan olan 26 ülkeden onlarca üniversite ve öğrenci kulübünün üyesi olduğu IGSO, her yıl IGSM'yi düzenleyen ve düzenleyecek olan üye kurumların temsilcilerinden (Uluslararası Jeodezi Öğrencileri Temsilciliği) oluşan genel sekreter, sayman, editör ve iki üye tarafından yönetilir. Uluslararası Jeodezi Öğrencileri Temsilcilerinin temel görevleri IGSM'yi düzenlemek ve bu buluşmada IGSO Genel Kurulunu toplamak, üyelik başvurularını düzenlemek ve mali yönetimi sürdürmektir. IGSM kapsamında yapılan ilk 4 öğrenci buluşmasının dışında Türkiye'den de beş üniversitenin üye olduğu IGSO kapsamında 1991 yılında günümüze 13 ayrı buluşma düzenlenmiştir. Bu buluşmalar kapsamında yapılan etkinlikler ile katılımcı öğrenciler arasında arkadaşlık ve iletişimin artması sağlanmış ve ev sahibi üniversitelerin ve ilgili bölümlerin tanıtımı yapılarak öğrenci değişim programlarına katkıda bulunulmuştur. 2005 yılında düzenlenecek olan Uluslararası Jeodezi Öğrencileri Buluşması, İstanbul'da İstanbul Teknik Üniversitesi Jeodezi ve Fotogrametri Kulübü öncülüğünde Yıldız Teknik Üniversitesi Jeodezi ve Fotogrametri Mühendisliği Bölümü öğrencilerinin katkılarıyla düzenlenecektir.

4.1.2 ARGEOS (Jeodezi Öğrencileri Çalışma Grubu)

Almanya, Avusturya, İsviçre ve Hollanda'daki, jeodezi eğitimi veren üniversitelerden oluşan bir çalışma grubudur. Berlin, Darmstadt, Delft, Dresden, Graz, Münih, Wien teknik üniversiteleri; Bonn, Hannover, Karlsruhe, BW Münih, Stuttgart Üniversiteleri ve Zürih teknoloji enstitüsü bu çalışma grubunun üyeleridir. Kuruluş yılı 1970'den itibaren her

dönem, farklı bir üye üniversitede gerçekleşen buluşmalarda; karşılıklı fikir paylaşımı ve mesleki konularda olduğu kadar politik konularda da birlikte hararet edebilmek amaçlanır. Bu düzenli buluşmalar ile uluslararası anlamda üniversiteler arasındaki iletişim sağlamış ve buluşmalara katılım öğrenciler arasında teşvik edilmiş ve özendirilmiştir. Çalışma gruplarında yapılan tartışmalarda gelişmeler değerlendirilir ve eğitim olanaklarının iyileştirilmesi için öneriler ortaya koyulur.

4.1.3 KonVerS (Ölçme Öğrencileri Konferansı)

Ölçme eğitimi veren ve Almanca konuşulan profesyonel okulların düzenlediği bir konferanstır. Diğer deyişle ağırlıklı uygulamalı eğitim veren üniversitelerden öğrencilerin katılımıyla gerçekleşen konferanslardır. Buluşmaların amacı uygulamalı eğitim veren üniversiteler arasındaki iletişimi sağlamak ve karşılıklı tecrübeleri paylaşmaktır. Bir hafta sonu süren buluşmalarda bazı özel konularda dersler verilir, tartışmalar yapılır ve sosyal etkinlikler düzenlenir.

4.1.4 Uluslararası Fotogrametri ve Uzaktan Algılama Birliği - ISPRS

12 – 23 Temmuz 2004 tarihleri arasında İstanbul Lütfü Kırdar Kongre ve Sergi Sarayında gerçekleştirilen Uluslararası Fotogrametri ve Uzaktan Algılama Birliği (International Society for Photogrammetry and Remote Sensing –ISPRS) 2004, yaşadığımız çağın bilgi çağı olduğu ve bilgiyi elinde bulunduran ve işleyen önemli güce sahip olacağı düşünülürse, yüzyıla damgasını vuracak olan uzaydan veri toplamadan başlayarak bu verilerin insanlığın ve çevrenin yararına nasıl kullanılabileceğinin tartışıldığı bir kongre olmuştur. 1910 yılında kurulan bu birliğin 2004 yılında İstanbul'da yapılan XX. Kongresinin ISPRS sürecine yaptığı en önemli katkılardan birisi hiç şüphesiz ilk olarak düzenlenen ve büyük ilgi çeken farklı ülkelerde gençlerin mesleki ve sosyal sorunlar üzerine fikir alışverişinde bulunduğu Gençlik Forumudur. Ayrıca ISPRS 2004'de fotogrametri, uzaktan algılama ve mekansal bilgi sistemlerinde eğitim gören gençleri teşvik etmek amacıyla özel oturumlar yapılmıştır. Dahası kongre sonrası Milli Eğitim Bakanlığı tarafından Güzelyalı'daki (Çanakkale) bir gençlik kampının bu kongreye katılan gençlere tahsis edilmesi, tüm dünyadan ülkemize konuk olan öğrenciler arasında heyecanla karşılanmış ve bu etkinlik sırasında yaşanan sıcak ilişkiler sonucunda farklı ülkelerden benzer konularda eğitim alan öğrenciler arasında sıkı bir dostluk oluşmuştur. İstanbul'da gerçekleştirilen ISPRS Kongresi sonucunda yaşanan bu gelişmelerin etkisiyle, 2004–2008 çalışma dönemi için 6. Teknik Komisyon "Eğitim ve Dışa Açılım" isimli komisyon altında "Mesleğin Öğrencilere Tanıtımı" Çalışma Grubu (WG VI/4) altında ilk kez öğrencilerden oluşan bir öğrenci birliği kurulmuştur. Bu birlik içerisinde 2 öğrenci, 2 öğretim elemanı olmak üzere ülkemizden 4 kişi yer almaktadır. Bu birlik kapsamında, 19–26 Haziran tarihleri arasında "ISPRS Yaz Okulu" düzenlenecektir.

4.2 Türkiye'deki Örgütlenme

Tüm Dünya'da yaşanan örgütlenme konusunda bilinçlenme sürecine geçte olsa ülkemizde de tepkiler verilmiş. Mesleki ve sosyal anlamda öğrenci örgütlülüğü konusunda önemli çalışmalar yapılmıştır. Özellikle jeodezi ve fotogrametri mühendisliği öğrencilerinin örgütlenmesi konusundaki çalışmaların başını üniversitelerde kurulan öğrenci kulüpleri ve meslek odamız çekmektedir. Bildirinin bu bölümünde ülkemizdeki jeodezi ve fotogrametri mühendisliği öğrencilerinin yaklaşık 14 yıllık süreçte mesleki ve sosyal örgütlülük konusunda yaptıkları etkinlikler, kurdukları ve katıldıkları kurumlardan söz edilecektir.

4.2.1 Jeodezi ve Fotogrametri Mühendisliği Öğrenci Kulüpleri

Jeodezi ve Fotogrametri Kulübü (JFK) yaptığı faaliyetlerle öğrencilerin; sosyal, kültürel ve mesleki alanlarda gelişmelerini, bir kulüp çatısı altında birlikte çalışarak birbirleriyle yakınlaşmalarını; hukuki, akademik ve ekonomik olanaklar açısından bilgilendirilerek geleceğe hazırlanmalarını amaçlar. JFK, artan mesleki sorunlara ve ülke genelinde görülen kültürel yozlaşmaya karşı, öğrencilerin eğitimini daha duyarlı bir şekilde tamamlaması için çalışır. Türkiye'de İstanbul Teknik Üniversitesi, Karadeniz Teknik Üniversitesi, Zonguldak Karaelmas Üniversitesi, Samsun 19 Mayıs Üniversitesi, Selçuk Üniversitesi'nde bulunan kulüpler; teknik gezi, seminer ve kurslar düzenlemenin yanı sıra sosyal ve kültürel etkinliklerle de Jeodezi ve Fotogrametri Mühendisliği öğrencilerinin iletişiminin ve birlikteliğinin artmasını sağlar. Kulüpler, Uluslararası Jeodezi Öğrencileri Organizasyonu'ndaki üyelikleriyle ülkemizi yurtdışında temsil ederler ve ayrıca Genç Haritacılar Günleri, HKMO İzmir Şubesi Yaz Kampları ve İstanbul Haritacıları Sosyal Çalışmayı gibi organizasyonlarda görev alarak ülkemizdeki Jeodezi ve Fotogrametri Mühendisliği öğrencilerinin hızla gelişen hareketine öncülük ederler.

4.2.2 Genç Haritacılar Günleri

Ülkemizde jeodezi ve fotogrametri mühendisliği öğrencilerinin üniversitelerdeki kısıtlı düzeydeki mesleki ve sosyal anlamda örgütlenmesine 2000 yılında HKMO İstanbul Şube'sinde başlayan çalışmalarla yepyeni bir boyut eklenmiştir. Tabana yayılmış olma özelliği ile Türkiye'deki jeodezi ve fotogrametri mühendisliği öğrencilerinin örgütlülüğü konusunda bir kilometre taşı sayılabilecek bu gelişmeler ve yoğun çalışma sürecinin sonunda 19–21 Mayıs 2001 tarihleri arasında birinci Genç Haritacılar Günleri düzenlenmiştir. Türkiye'deki mesleğimizin eğitimini veren tüm üniversitelerden katılan yüzlerce öğrencinin yanı sıra Türkiye'de bir ilk olan bu etkinliğe 6 farklı ülkeden yaklaşık 20 yabancı öğrenci de renklendirmiştir. “Üretme ve paylaşma heyecanı dolu her yaştan genç” haritacıların bir araya geldiği ve iki yılda bir yapılması kararlaştırılan bu etkinliğin temel amaçları uluslararası düzeyde genç haritacıların mesleki ve sosyal ilişkilerini başlatmak, yeni teknolojiler ve gelişmelerin mesleğimize katkıları hakkında bilgi alışverişinde bulunmak, ulusal ve uluslararası organizasyonlar ile eğitim-öğretim konularında bilgilenmek, daha da önemlisi konferans, tartışmalar ve bilgi değişimleri sonucu mesleğimizin geleceğine ilişkin bir perspektif kazanmaktır. İkincisi 16–19 Mayıs 2003 yılında Trabzon'da gerçekleştirilen Genç Haritacılar Günleri, 2005 yılında her yıl olduğu gibi Harita ve Kadastro Mühendisleri Odası'nın büyük desteği ile Uluslararası Jeodezi Öğrencileri Birliği Buluşması ile birlikte İstanbul'da yapılacaktır. Bu ortak buluşmanın her iki etkinliğe yepyeni bir boyut ve açılım kazandıracakı açıktır. Genç Haritacılar Günleri, geçmişte kalan 2 büyük buluşması ile tüm jeodezi ve fotogrametri mühendisliği camiasında büyük bir yankı uyandırmış ve bu etkinliğin yarattığı sinerji ile ülkemizdeki mesleğimize ilişkin öğrenci etkinliklerinde önemli bir artış yaşanmıştır. Sonuç olarak Genç Haritacılar Günleri, her anlamda Türk Jeodezi ve Fotogrametri Mühendisliği Tarihine bir etkinliktir.

4.2.3 HKMO İzmir Şube Yaz Eğitim Kampları

Harita Kadastro Mühendisleri Odası İzmir Şubesi yürütücülüğünde, ilki 31 Ağustos – 08 Eylül 2003 tarihlerinde gerçekleştirilen Dikili Yaz Kampı; Afyon Kocatepe, İstanbul Teknik, Karadeniz Teknik, Ondokuz Mayıs, Selçuk, Yıldız Teknik ve Zonguldak Karaelmas Üniversiteleri, Jeodezi ve Fotogrametri Mühendisliği Bölümü öğrencilerinin katılımıyla her yıl Ağustos-Eylül döneminde İzmir'in Dikili ilçesinde düzenlenmektedir. Genel amacı, Genç Haritacılar Günleri'nden doğan coşkuyu, ulusal platforma taşımak olan Dikili Yaz Kampında farklı üniversitelerden gelen Jeodezi ve Fotogrametri Mühendisliği Bölümü öğrencileri yaklaşık 10 günlük zaman dilimlerinde bir araya gelerek, mesleki ve sosyal ilişkilerini geliştirmek, gelişen teknolojinin mesleğimize katkıları hakkında bilgi alışverişinde bulunmak, ulusal ve uluslararası organizasyonlar ile eğitim-öğretim konularında bilgilenmek, daha da önemlisi bunun sonucunda mesleğimizin içinde bulunduğu durum ve geleceğine ilişkin perspektif kazanarak, sorunlarını paylaşmakta ve çözüm yolları için gerekli adımları atmaktadır.

Kamp çerçevesinde mesleki ve sosyal seminerler, çeşitli konularda konferanslar düzenlenmekte, kampın ilk günlerinde oluşturulan ölçme grupları dâhilinde, sponsor firmaların tanıtım ve katkılarıyla tüm bu çalışmalar teknik ölçümlerle desteklenmektedir. Deniz kıyısında ve genellikle çadırlarda konaklanmanın sağlandığı kamp süresince, yakın çevrede yapılan tarihi-turistik ve teknik geziler, hazırlanan ilginç turnuvalar, türlü spor faaliyetleri ve ateş etrafındaki sohbetlerle öğrencilerin rahat iletişim kurabileceği ve kendini özgürce ifade edebileceği ortamlar sağlamakta ve bu sayede hem teknik, hem sosyal anlamda etkinlik amacına ulaşmaktadır. Bu yıl üçüncüsü gerçekleşen yaz eğitim kampı çerçevesinde TMMOB'ye bağlı diğer odalardan da öğrencilerin katılımı sağlanmış ve bu tür etkinliklerin tüm TMMOB örgütlülüğüne yayılması hedeflenmiştir.

4.2.4 İstanbul Haritacılar Sosyal Çalıştayı

İstanbul Haritacılar Sosyal Çalıştayı, Boğaziçi Üniversitesi Kandilli Rasathanesi ve Deprem Araştırma Enstitüsü Jeodezi Anabilim Dalı ev sahipliğinde Harita ve Kadastro Mühendisleri Odası (HKMO) İstanbul Şubesi Öğrenci Komisyonu 27 Şubat – 03 Mart 2004 tarihleri arasında Boğaziçi Üniversitesi'nin İznik sınırlarında bulunan Deprem Zararlarının Azaltılması Hizmet Merkezi'nde gerçekleştirildi. Tasarlanan etkinliğin amacı; “İstanbul Teknik Üniversitesi ve Yıldız Teknik Üniversitesi Jeodezi ve Fotogrametri Mühendisliği Bölümünde öğrenimlerini sürdüren öğrencilerin, belirlenen etkinlik tarihleri öncesinde oluşturacakları topluluklardan başlayan bir süreçle etkinliğin düzenlenmesinde aktif roller üstlenerek sosyal atölyeler bütünü olarak tasarlanmış olan etkinliği oluşturmaları planlanmıştır. Bu bağlamda İstanbul genelinde jeodezi ve fotogrametri mühendisliği öğrencilerinin tanışma, birlikte çalışma ve aynı üretim-paylaşım sürecinde bulunma yeter koşulları oluşturulmuş olacaktır. Etkinlik programından başlayarak programın katılımcılar tarafından oluşturulması, katılanların düzenlediği bir tartışma ve çözüm önerileri sunma sürecinin verimliliği arttıracakı açıktır. Etkinlik öncesinde oluşturulacak olan topluluklarda öğrencilerin bireysel yeteneklerinin grup çalışmaları ile ortak üretim ekseninde oluşması sağlanarak, kurgulanan toplantının sosyal bir atölye olarak çalışması hedeflenmiştir. Etkinlik kurgusu jeodezi ve fotogrametri mühendisliği öğrencilerinin öğrenimleri boyunca ve mezuniyetleri sonrasında mesleki etkinliklerde katılımcı ve düzenleyici olarak bulunması, geniş projeksiyonda bir jeodezi ve fotogrametri mühendisi duruşu sergilemesi gerekliliği vurgulanacak şekilde tasarlanmıştır” şeklinde oluşturulmuştur. Etkinlikte atölyeler tarafından hazırlanmış sosyal etkinlikler sunulmuştur. Etkinliğin sonunda

yapılan değerlendirme toplantısının da öğrenciler etkinlik ile ilgili düşüncelerini ve önerilerini dile getirmişler ve etkinliğin devamlılığı konusunda karar almışlardır. Jeodezi ve Fotogrametri Mühendisliği öğretimi veren üniversitelerde yapılacak sunumlarla açıklanması ve oralarda da bu tür etkinliklerin çalışmalarının yürütülmesinin talep edilmesi yönünde şekillenmiştir.

4.2.5 HKMO Öğrenci Kolu Yönetmeliği

Harita ve Kadastro Mühendisliği (Jeodezi ve Fotogrametri Mühendisliği) eğitimi ve öğrencileri ile ilgili konularda, ulusal ve uluslararası bazda araştırmalar yapmak, uygulanan modellerden de yararlanarak öneriler geliştirmek, geliştirilen önerilerin gerçekleşmesi için girişimlerde bulunmak, öğrencilerin bilimsel çalışmalar yapabilmesi için uygun koşullar yaratılmasına katkı sağlamak, mesleki alandaki sorunları, uygulanan politikaları ve sonuçlarını araştırmak, bunların çözümü sürecine katkı sağlamak, üniversite öğrencilerinin sorunlarına ve ülke sorunlarına yönelik kamuoyu oluşturulmasına çalışmak, üniversitelere yönelik politikalar oluşturmak, üniversitelerin çağdaş, özerk, demokratik, bilimsel kurumlar olmasına katkı sağlamak, kamuoyuna tanıtımına da katkı sağlamak, öğrenciler tarafından düzenlenen sosyal, kültürel, sanatsal alanlarda etkinliklerde bulunmak, öğrenci üye çalışmalarında diğer öğrencilerle işbirliği yaparak en geniş katılımı sağlamak, benzer amaçlar çerçevesinde çalışmalar yürüten ulusal ve uluslararası öğrenci kuruluşları ile işbirliği yapmak, üye olmak, katılımcı göndermek benzer amaçlar çerçevesinde düzenlenecek ulusal ve uluslararası toplantıların organizasyonunda yer almak, uluslararası toplantıların ülkemizde gerçekleştirilebilmesi için gerekli girişimlerde bulunmak ilkeleri doğrultusunda 16–18 Nisan 2004 tarihlerinde yapılan HKMO 39.Olağan Genel Kurulunda kabul edilmiş olup, TMMOB Yönetim Kurulunun 4 Temmuz 2004 gün ve 28 sayılı kararıyla onaylanan TMMOB HKMO Öğrenci Kolu Yönetmeliği; mesleğimizin geleceği olan öğrenci arkadaşlarımızın mesleğimizi ve HKMO'yu tanımaları ve mesleki örgütlülük bilinciyle sektöre girmeleri amaçlanmaktadır.

SONUÇ ve ÖNERİLER

Günümüzde bilim ve teknolojinin hızlı gelişimi sonucunda mesleki uygulamalarda da yöntem ve teknolojiler hızla değişip gelişmekte ve bu değişim doğal olarak mesleğimize ilişkin beklentilerde içerik ve kapsam değişmelerine neden olmaktadır. Bu süreçte tüm ülkeler gelişmeye uyum sağlamaya çalışmakta, buna bağlı olarak mesleğimizin kapsama alanı yeniden tanımlanmakta, yasa ve yönetmelikler yeniden düzenlenmektedir. Kaçınılmaz olan bu süreç, sektörümüzü ilgili disiplinlerle olan ilişkilerinde daha önemli noktalara taşımakta ve temel mühendislik dalı olan mesleğimizden beklentiler her geçen gün artmaktadır.

Bu süreçte sektörümüzde yaşanan değişimleri irdeleyebilmek, gerek meslek gerekse toplum yararı gözeterek çözümün bir bileşeni olmak için örgütlülüğümüzü korumak ve bu bilincin kazanılması yolunda yapılan çalışmaları desteklemek gerekliliği ortadadır.

Ülkemizde, Öğrenci Kulüpleri ve HKMO Öğrenci Üyelikleri, Jeodezi ve Fotogrametri Mühendisliği eğitimi alan meslektaş adaylarımızın bir arada üretimini sağlayan, dayanışmayı ve paylaşmayı yani kısacası örgütlülük bilincini daha öğrencilik yıllarında özümsemeleri anlamında en önemli etmenlerdir. Genç Haritacılar Günleri, Dikili Yaz Kampı ve İstanbul Haritacıları Sosyal Çalıştay gibi etkinlikler öğrencilerin üretim ve paylaşım birlikteliğinin ürünüdür. Bu birliktelikler sayesinde mühendislik yaşamlarında, HKMO çatısı altında mesleki ve toplumsal doğrular çerçevesinde sorumluluklarını yerine getirmeleri sağlanmaktadır.

IGSO, ISPRS ve FIG gibi uluslararası örgütlerle kurulacak ilişkiler sonucu mesleğimizde yaşanan güncel gelişmelerin takibi sağlanmakta ve uluslararası platformda söz sahibi olunması yolunda önemli adımlar atılmaktadır. ARGEOS, KonVerS, ICA ve bunlar gibi uluslararası mesleki örgütlerle de aynı tür ilişkilerin kurulması gerekliliği ortadadır.

Bu yıl ülkemizde gerçekleştirilecek olan IGSM-GHG 2005 etkinliği ile meslektaş adaylarımız üretim ve paylaşım bilinciyle sektöre adım atacaklar ve toplum yararını meslek yaşamlarının bütününe yansıtacaklardır. Bu etkinlik bu yönüyle sektörümüzde öğrenci örgütlenmesinin ulaştığı noktayı açıkça ortaya koymaktadır.

KAYNAKLAR

Mühendislikte, Mimarlıkta ve Planlamada Ölçü, 2005. *İstanbul İKK, TMMOB 50. Yıl Basın Açıklaması*

TMMOB, 2005. *Kuruluş ve Amaç*

HKMO, 2005. *Ana Yönetmelik*

URL 1. IGSM 2002 Slovenya web sayfası, <http://www.drustvo-dsgs.si/>

URL 2. IGSM-GHG 2005 web sayfası, <http://www.igsm-ghg2005.itu.edu.tr>

URL 3. Jeodezi Öğrencileri Çalışma Grubu web sayfası, <http://www.ardeos.de/ardeos/index.html>

URL 4. Ölçme Öğrencileri Konferansı web sayfası, <http://www.konvers.de/>

URL 5. Uluslararası Fotogrametri ve Uzaktan Algılama Birliği web sayfası, <http://www.isprs.org>

- URL 6.** Uluslararası Fotogrametri ve Uzaktan Algılama Birliği Yaz Okulu web sayfası,
<http://www.students.itu.edu.tr/~isprs/>
- URL 7.** İTÜ KSB Jeodezi ve Fotogrametri Kulübü web sayfası, <http://www.jfk.itu.edu.tr>
- İstanbul Haritacıları Sosyal Çalıştayı**, 2004. Basın Açıklaması
- HKMO Öğrenci Kolu Yönetmeliği**, 2004.